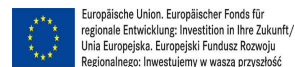




Operationelles Programm der grenzübergreifenden  
Zusammenarbeit Sachsen-Polen 2007-2013 /  
Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej  
Polska-Saksonia 2007-2013



**Projekt EWT Saksońskiej Agencji Oświatowej  
„Działalność obywateli na rzecz wolności. Odwaga cywilna w warunkach  
dyktatury.  
Saksonia i Dolny Śląsk w latach 1945-1989“**

*„Modelowy projekt współpracy polsko-niemieckiej”  
nagrodzony przez Federalne Ministerstwo Komunikacji, Budownictwa i Rozwoju  
Miast Republiki Federalnej Niemiec oraz Ministerstwo Infrastruktury  
Rzeczypospolitej Polskiej*

**Czas trwania projektu: 01.09.2009 - 31.08.2013**

**Kierownik projektu: Kinga Hartmann-Wóycicka**

**Szkoły uczestniczące w projekcie:**

1. Augustum-Annen-Gymnasium w Görlitz
2. Gimnazjum nr 1 im. Bolesława Chrobrego w Zgorzelcu
3. Gimnazjum nr 3 im. Armii Krajowej w Zgorzelcu
4. Liceum Ogólnokształcące im. Braci Śniadeckich w Zgorzelcu

**Partnerzy projektu:**

- Urząd Miasta Görlitz
- Urząd Miasta Zgorzelec
- Saksoński Pełnomocnik d/s Akt Stasi w byłej NRD
- Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu (DODN)
- Instytut Polski w Berlinie, Filia w Lipsku

**Instytucje wspierające :**

- Instytut Pamięci Narodowej (oddziały w Warszawie i Wrocławiu)
- Dom Historii w Warszawie
- Uniwersytet Wrocławski
- Uniwersytet Zielonogórski
- Muzeum Śląskie w Görlitz
- Muzeum Łużyckie w Zgorzelcu
- Saksońska Centrala Krajowa ds. Edukacji Politycznej, Drezno
- Kuratorium Oświaty we Wrocławiu

**Cele projektu:**

- Wzmacnianie tożsamości regionalnej u uczniów i nauczycieli w aspekcie regionu przygranicznego.
- Pogłębianie wiedzy fachowej i kompetencji u uczniów i nauczycieli w odniesieniu do najnowszej historii polsko-niemieckiej (1945-1989)
- Wprowadzenie nowych form dydaktycznych na zajęciach lekcyjnych z historii, spotkania polskich i niemieckich uczniów, nauczycieli, naukowców oraz świadków

historii, utworzenie modelu „laboratorium historycznego“ dla uczniów i nauczycieli w szkołach w Zgorzelcu oraz Görlitz.

- Opracowanie przez zespół polsko-niemieckich naukowców dwujęzycznych materiałów uzupełniających do nauczania historii dotyczących okresu 1945-1989 oraz opracowanie modułów do nauczania historii, religii, etyki itp.
- Opracowanie dwujęzycznej wystawy objazdowej pt. „Miasto i jego obywatele. Görlitz/Zgorzelec 1945-1989”; opracowanie i wydanie kroniki wydarzeń w latach 1945-1989/90 we współpracy z nauczycielami historii.

**W celu realizacji zamierzonych celów były prowadzone następujące działania:**

**( Wybór)**

**Rok szkolny 2010/2011:**

- Powołanie zespołu autorów i dydaktyków uzupełniających materiałów do nauczania historii pod tytułem „PRL – NRD. Odwaga cywilna w systemach totalitarnych” oraz przeprowadzenie szeregu wspólnych spotkań roboczych autorów, nauczycieli i dydaktyków.

**W skład zespołu autorskiego wchodzi:**

- dr Nancy Aris, Zastępca Saksońskiego Pełnomocnika d/s Akt Stasi w byłej NRD
- prof. dr Marion Brandt, Uniwersytet Gdański
- dr Ehrhart Neubert, Erfurt
- prof. dr Grzegorz Strauchold, Uniwersytet Wrocławski
- dr Krzysztof Popiński, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
- dr Łukasz Kamiński, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej

**Nadzór dydaktyczny:**

- prof. dr Bogumiła Burda, Uniwersytet Zielonogórski
  - dr Małgorzata Szymczak, Uniwersytet Zielonogórski
- Redakcja: Kinga Hartmann- Wóycicka, Saksońska Agencja Oświatowa

- **Utworzenie „laboratoriów historycznych“ w następujących polskich i niemieckich szkołach:**
  - **Görlitz:** Augustum-Annen-Gymnasium
  - **Zgorzelec:** 1) Gimnazjum nr 1 im. Bolesława Chrobrego, 2) Gimnazjum nr 3 im. Armii Krajowej, 3) Liceum Ogólnokształcące im. Braci ŚniadeckichPod fachową opieką historyków polscy i niemieccy uczniowie wspólnie wyszukują przykładów postawy obywateli wobec reżimu komunistycznego w swoich miastach. Działania te przyczyniają się do rozwoju tożsamości regionalnej oraz świadomości historycznej u uczniów po obu stronach granicy.
- **Dyskusja panelowa z polskimi i niemieckimi opozycjonistami w dn. 14 września 2010 r. w Muzeum Śląskim w Görlitz**
- **Dwudniowa konferencja fachowa na temat „Wychowanie do demokracji i nauczanie najnowszej historii“ w listopadzie 2010 r. w Muzeum Śląskim w Görlitz**
- **Cykl warsztatów historycznych dla uczniów w dn. 25-26 stycznia 2011 r. prowadzone przez dr Kazimierza Wóycickiego z Uniwersytetu Warszawskiego na temat najważniejszych wydarzeń powojennej historii Polski i NRD.**
- **Dwa warsztaty dla polskich i niemieckich uczniów w IPN we Wrocławiu w dn. 7 czerwca oraz 5-6 lipca 2011 r.**

**Rok szkolny 2011/2012**

- Opracowanie i oddanie do druku dwujęzycznej kroniki miast Görlitz/Zgorzelec 1945-1989 pt. „Dom nad Nysą. Görlitz- Zgorzelec 1945-1989. Kronika wydarzeń”
- Opracowanie dwujęzycznej wystawy pt. „Miasto i jego obywatele. Görlitz-Zgorzelec 1945-1989“
- Warsztaty historyczne dla uczniów w dn. 30 września 2011 r prowadzone przez prof. dr hab. Bogumiłę Burdę z Uniwersytetu Zielonogórskiego na temat: „Przesiedlenia ludności polskiej z ziem włączonych do ZSRR w l. 1944-1947. Osadnictwo polskie na ziemiach włączonych w 1945 r.“. Zwiedzanie wystawy w Muzeum Łużyckim w Zgorzelcu pt. „ Na nowym wśród obcych“.
- Warsztaty historyczne dla uczniów w dn. 4 listopada 2011 r. prowadzone przez dr Elżbietę Opilowską z Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy’ego Brandta na temat: „Ucieczka i wypędzenie niemieckiej ludności po 1945 roku“. Zwiedzanie wystawy w Muzeum Śląskim w Görlitz pt. „ Drogi w nieznanie. Migracje w Görlitz/Zgorzelcu od 1933 r.”
- Trzydniowa konferencja interdyscyplinarna pt. „Zbliżenie poprzez współzależność – wspólna strategia edukacyjna polsko-niemieckiego pogranicza: Saksonia, Dolny Śląsk i województwo lubuskie” w dn. 24-26 listopada 2011 r. w Bolesławcu/Brunowie
- Warsztaty historyczne dla niemieckich i polskich uczniów we współpracy z Biblioteką Ekologiczną w Großhennersdorf w dn. 8-9 grudnia 2011 r.
- Warsztaty historyczne dla niemieckich i polskich uczniów w Lipsku w dn. 3-4 lutego 2012. Zwiedzanie wystawy stałej w Forum Historii Najnowszej w Lipsku, wizyta w Instytucie Polskim, zwiedzanie miasta „ śladami rewolucji pokojowej”.
- Trójnarodowy ( polsko- niemiecko- angielski) obóz młodzieżowy na Zamku Colditz w Saksonii w dn. 9-13.7.2012 – „Druka wojna światowa oraz rozliczenie z przeszłością z punktu widzenia trzech krajów – Polski – Niemiec – Anglii“

### **Zaplanowane działania na rok szkolny 2012/2013:**

- Otwarcie wystawy pt. „ Miasto i jego obywatele. Görlitz-Zgorzelec 1945-1989“ W Berlinie w Domu im. Ernsta Reutera 22.11.2012 z udziałem Rainera Bomby-Sekretarza Stanu Federalnego Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Rozwoju Miast oraz Janusza Żbika- wiceministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej RP
- Uroczyste otwarcie wystawy w Zgorzelcu w dniu 05.12.2012 r. pt. „ Miasto i jego obywatele. Görlitz- Zgorzelec 1945-1989“ z udziałem dr. Gottfrieda Zeitz- Konsula Generalnego Niemiec we Wrocławiu, Béla Bélafigo- Dyrektora Saksońskiej Agencji Oświatowej, Beaty Pawłowicz- Dolnośląskiego Kuratora Oświaty
- Opublikowanie kroniki miast Zgorzelca i Görlitz 1945-1989 pt. „Dom nad Nysą”
  - Organizacja i przeprowadzenie szkolenia nauczycieli historii z Görlitz/ Zgorzelca dot. wystawy oraz kroniki.
  - Opracowanie we współpracy z nauczycielami historii zeszytów dydaktycznych służących jako przykład obchodzenia się z historią lokalną/regionalną podczas zajęć lekcyjnych w Saksonii oraz polsko-niemieckim regionie przygranicznym.
  - Kontynuacja szeregu warsztatów fachowych dla polskich i niemieckich uczniów oraz nauczycieli.
  - Organizacja oraz przeprowadzenie seminarium fachowego / konferencji

**fachowej na temat znaczenia historii lokalnej w szkołach w polsko-niemieckim regionie przygranicznym. Sondaż na temat możliwości opracowania wspólnych modułów z zakresu nauczania historii.**

**Opiekun laboratorium historycznego w Gimnazjum nr 1 w Zgorzelcu:**  
Urszula Zubrzycka

**Uczniowie uczestniczący w projekcie od roku szkolnego 2010/2011:**

1. Klaudia Synowiec
2. Dawid Świstara
3. Magdalena Duda
4. Magdalena Iwaniak
5. Bartosz Barć
6. Paulina Brodniak
7. Agata Duszeńko
8. Justyna Czapiga
9. Ewa Góral
10. Patrycja Pawlak
11. Emilia Panowicz

**Rok szkolny 2012/2013:**

1. Monika Krażyńska
2. Miłosz Szczucki
3. Michał Kordasz
4. Adrian Rama